

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม

ว่าด้วย การปฏิบัติเมื่อเกิดความเสียหายแก่เงินราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการ
อันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่

พ.ศ.๒๕๔๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการปฏิบัติเมื่อเกิด
ความเสียหายแก่เงินราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการ อันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๔๒ จึงได้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการปฏิบัติเมื่อเกิด
ความเสียหายแก่เงินราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการ อันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๔๒ ” และใช้คำย่อว่า “ ขก.๔๒ ”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาความในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และคำชี้แจงอื่นใดในส่วนที่ได้
กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ความในข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ ลูกจ้าง
ส่วนราชการ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหม รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

นิยาม

ข้อ ๖ ในข้อบังคับนี้

๖.๑ “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๖.๒ “ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

๖.๓ “หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการ ตามข้อ ๖.๒

๖.๔ “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการทหาร ลูกจ้างในสังกัด กระทรวงกลาโหม

๖.๕ “ความเสียหาย” หมายความว่า ความเสียหายที่เกิดจากการละเมิดอย่างใด ๆ แต่ไม่รวมถึงการออกคำสั่งหรือกฎ

๖.๖ “ผู้แต่งตั้ง” หมายความว่า ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

๖.๗ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

หมวด ๒

การปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิด

ข้อ ๗ เมื่อเกิดความเสียหายแก่เงินราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการของส่วนราชการ หรือหน่วยงานใด ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นดำเนินการเพื่อให้มีการพิจารณาหาผู้รับผิดชอบในการกระทำละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๕ และระเบียบแบบแผนของทางราชการที่เกี่ยวข้อง โดยให้ปฏิบัติดังนี้

๗.๑ ให้รายงานตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรี เพื่อทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน โดยด่วน ในรายงานให้แจ้งจำนวนเงินหรือค่าเสียหายที่เกิดขึ้นโดยประมาณ พร้อมทั้ง วัน เดือน ปี สถานที่ที่เกิดเหตุไปให้ทราบด้วย ถ้าเป็นเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ ให้กระทรวงกลาโหมแจ้งกระทรวงการคลังทราบ สำหรับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเงิน ให้แจ้งสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

๗.๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น ดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามละเมิดขึ้นคณะหนึ่ง ภายในสามสิบวันนับแต่เกิดความเสียหายแก่ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้ โดยมีต้องรอฟังผลในการดำเนินคดีทางอาญาหรือทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดโดยตรง เมื่อออกคำสั่งแล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไปยังกระทรวงกลาโหมด้วย

คณะกรรมการตามข้อ ๗.๒ ให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานแห่งนั้น หรือส่วนราชการ หน่วยงานอื่น ตามที่เห็นสมควร

สำหรับกรณีที่ทางราชการได้รับชดใช้ค่าเสียหายครบถ้วนแล้ว ก็ไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบตามความในวรรคหนึ่ง

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๗.๒ ปฏิบัติดังนี้.-

๘.๑ สอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาหาผู้ต้องรับผิดชอบโดยตรง หรือผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินแทน โดยตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ ทั้งนี้ให้พิจารณาแต่เฉพาะผู้ที่อยู่ในข่าย ซึ่งกฎหมายให้ต้องรับผิดชอบอย่างแท้จริงเพราะผลแห่งการกระทำละเมิดของผู้นั้น ซึ่งจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ไม่ปฏิบัติตามแบบแผนของทางราชการ จนเป็นเหตุให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดได้รับความเสียหาย

๘.๒ ให้โอกาสแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนเองอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

๘.๓ ให้รายงานผลการสอบสวนหาข้อเท็จจริงต่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการทราบคำสั่งแต่งตั้ง ในรายงานผลการสอบสวนให้ ระบุตัวผู้ที่จะต้องรับผิดชอบจำนวนเงิน พร้อมด้วยพฤติการณ์ที่สมควรต้องรับผิดชอบ ถ้าสอบสวนไม่เสร็จ ให้รายงานขอขยายเวลาการสอบสวนต่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการต่อไปได้

ข้อ ๕ ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๗.๖ มีอำนาจขยายเวลาการสอบสวนของ คณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นกรณีเหตุจำเป็นได้อีกคราวละไม่เกินสามสิบวัน และเมื่อได้รับรายงาน ผลการสอบสวนของคณะกรรมการแล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ทางราชการหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใด โดยให้เสร็จสิ้นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับ รายงาน

ข้อ ๑๐ เมื่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยสั่งการแล้ว ให้รายงานกระทรวงกลาโหม ทราบพร้อมทั้งส่งสำเนาสำนวนการสอบสวน เอกสาร และหลักฐาน

ถ้าเป็นเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ รวมทั้ง ทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ ให้กระทรวงกลาโหม แจกกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ

ในระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ให้ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการ สั่งการให้เตรียมเรื่องให้พร้อมสำหรับการออกคำสั่งให้ผู้ต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทนหรือ ดำเนินการฟ้องคดี เพื่อมิให้ขาดอายุความสองปีนับจากวันที่ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยสั่งการ

ข้อ ๑๑ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการมีคำสั่ง ตามความเห็นของกระทรวงคลัง โดยให้ปฏิบัติดังนี้

๑๑.๑ กรณีมีผู้ต้องรับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน ให้ปฏิบัติดังนี้

๑๑.๑.๑ สั่งการให้ผู้ต้องรับผิดชอบดำเนินการชำระค่าสินไหมทดแทน หรือทำสัญญารับสภาพหนี้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่งให้เสร็จสิ้นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้สั่งการ

๑๑.๑.๒ ถ้าผู้ต้องรับผิดชอบไม่สามารถชำระคืนทั้งหมดในคราวเดียว ได้ และขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในขั้นตอนใด ก็ให้ผ่อนใช้เป็นรายเดือน โดยให้กำหนดจำนวนเงินที่ขอผ่อนชำระตามความเหมาะสม ให้ได้ส่วนกับจำนวนที่ขอผ่อน และ เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยหวัด บำนาญของผู้ต้องรับผิดชอบรวมทั้งระยะเวลา ในการให้ผ่อนชำระด้วย

การให้ผ่อนชำระต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน กรณีที่เห็นสมควรจะให้วางหลักประกันด้วยก็ได้ และทำสัญญารับสภาพหนี้ไว้ให้มีผลบังคับได้ตามกฎหมาย

๑๑.๑.๓ ให้รายงานกระทรวงกลาโหมทราบพร้อมทั้งส่งสำเนาสัญญารับสภาพหนี้ส่งเป็นเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ ให้กระทรวงกลาโหมแจ้งกระทรวงการคลังทราบด้วย

๑๑.๑.๔ การทำสัญญารับสภาพหนี้ตามข้อ ๑๑.๑.๑ หากมีความจำเป็นต้องให้ผู้รับผิดชอบใช้เกินกว่าหนึ่งปี ให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้อนุมัติโดยมิต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง แล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบด้วย สำหรับเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ หรือทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ ให้แจ้งผลการผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนของผู้รับผิดชอบตามสัญญารับสภาพหนี้ไปให้กระทรวงการคลังทราบทุกเดือน

๑๑.๑.๕ ถ้าผู้ต้องรับผิดชอบใดปฏิเสธไม่ยินยอมชำระค่าสินไหมทดแทนหรือบิดพลิ้วประวิงเวลาหรือไม่ยอมทำสัญญารับสภาพหนี้ ให้ส่วนราชการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลโดยอย่าให้ขาดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ สำหรับเงินในงบประมาณและเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ ให้รายงานกระทรวงกลาโหมเพื่อแจ้งกระทรวงการคลังทราบ

๑๑.๑.๖ ในกรณีที่ได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแล้ว ถ้าพนักงานอัยการแจ้งว่าการดำเนินคดีไม่แน่ว่าจะชนะหรือไม่ ถ้าพิจารณาเห็นว่าสมควรให้ดำเนินคดีก็ให้ยื่นยันไปให้พนักงานอัยการทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบจากพนักงานอัยการ หากเห็นว่าไม่สมควรดำเนินคดีตามความเห็นของพนักงานอัยการ ให้รายงานรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบจากพนักงานอัยการ พร้อมทั้งส่งสำเนาสำนวนการสอบสวนและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปด้วย สำหรับเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ ให้

กระทรวงกลาโหมแจ้งกระทรวงการคลังทราบภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ส่วนราชการได้รับทราบจากพนักงานอัยการ

๑๑.๑.๓ กรณีที่ผู้รับผิดชอบคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน แม้ปรากฏว่าผู้รับผิดชอบไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ส่วนราชการที่เสียหายพิจารณาผ่อนผันตามความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ของระเบียบแบบแผนของทางราชการที่กำหนด และต้องไม่ดำเนินคดีล้มละลายแก่ผู้นั้น แต่ถ้การที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้เกิดจากการประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่กระทำผิดใด ๆ อันเป็นการประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง เพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นไม่ได้รับชำระหนี้ครบถ้วน ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เสียหายส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีล้มละลายต่อไป

๑๑.๒ กรณีไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้รายงานกระทรวงกลาโหมพร้อมทั้งส่งผลการพิจารณาความเห็นของกระทรวงการคลัง และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปให้ทราบ ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่กระทรวงการคลังแจ้งผลการพิจารณาให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายทราบ

ข้อ ๑๒ สำหรับเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๒ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๒ เมื่อผู้สั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยสั่งการแล้วให้ปฏิบัติดังนี้

๑๒.๑ กรณีมีผู้ต้องรับผิดชอบคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้นำข้อ ๑๑.๑.๑, ข้อ ๑๑.๑.๒ และข้อ ๑๑.๑.๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม หากมีความจำเป็นต้องให้ผู้รับผิดชอบผ่อนใช้เกินกว่าหนึ่งปี ให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้อนุมัติโดยมิต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง แล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบด้วย

๑๒.๒ กรณีไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบคดีใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้รายงานกระทรวงกลาโหมพร้อมส่งสำนวนการสอบสวน และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปให้ทราบ ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยสั่งการ

ข้อ ๑๓ กรณีที่กระทรวงกลาโหมส่งผลการสั่งการและผลการสอบสวนหาข้อเท็จจริงให้กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้ว ถ้กระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบก่อนอายุความสองปีจะสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกเดือน ให้ผู้สั่งตั้งคณะกรรมการมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร และรายงานให้กระทรวงกลาโหมทราบ

ข้อ ๑๔ ในกรณีผู้ต้องรับผิดตาย ให้รับดำเนินการตามข้อบังคับนี้โดยอนุโลม เพื่อให้ได้ข้อยุติโดยเร็วและระมัดระวังอย่าให้ขาดอายุความมรดก กรณีที่ผู้แต่งตั้งเห็นว่าผู้ต้องรับผิดต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ส่วนราชการ ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องผู้จัดการมรดกหรือทายาทต่อไป ในกรณีของผู้แต่งตั้งร่วมถ้ามีความเห็นแตกต่างกันให้ดำเนินการไปพลางก่อนตามความเห็นของผู้แต่งตั้งสำหรับส่วนราชการที่เสียหายและถ้าต่อมามีข้อยุติเป็นประการใด ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงการดำเนินการไปตามนั้น

หมวด ๓

การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ข้อ ๑๕ ค่าสินไหมทดแทน ได้แก่ การคืนทรัพย์สินอันส่วนราชการ หรือหน่วยงานใดต้องเสียไปเพราะการละเมิด หรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้น รวมทั้งค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันได้ก่อกำขึ้นนั้นด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดแก่เงิน ให้ใช้เป็นเงินแต่เพียงอย่างเดียว

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ความเสียหายมิได้เกิดแก่เงิน จะดำเนินการดังต่อไปนี้แทนการชำระเงินก็ได้

๑๗.๑ ชดใช้เป็นสินทรัพย์อย่างเดียวกันโดยมีสภาพ คุณภาพ ปริมาณ และลักษณะเดียวกันกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหาย และใช้งานแทนได้เช่นเดียวกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหาย โดยทำสัญญายินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นทรัพย์สินดังกล่าว

๑๗.๒ ซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่ชำรุดเสียหายให้คงสภาพเดิม โดยทำสัญญาว่าจะจัดการให้ทรัพย์สินคงสภาพเหมือนเดิมภายในเวลาไม่เกินหกเดือน

๑๗.๓ การชดใช้เป็นทรัพย์สินหรือการซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่แตกต่างไปจากข้อ ๑๗.๑ หรือข้อ ๑๗.๒ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

การชดใช้ค่าเสียหายเป็นทรัพย์สินหรือการซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้มีการตรวจรับตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของทางราชการ

การทำสัญญาตามวรรคหนึ่งต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน และในกรณีที่เห็นสมควรจะให้วางหลักประกันด้วยก็ได้

หมวด ๔

การขอจำหน่าย

ข้อ ๑๘ การขอจำหน่ายเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ ที่ไม่ต้องมีผู้รับผิดชอบใช้ ซึ่งมีวงเงินเกินกว่าที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ให้กระทรวงกลาโหมขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๙ การขอจำหน่ายเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๒ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๒ ที่ไม่ต้องมีผู้รับผิดชอบใช้ ให้เสนอขออนุมัติรัฐมนตรีโดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ยกเว้นกรณีที่มีวงเงินไม่เกินห้าหมื่นบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้อนุมัติแล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบ

หมวด ๕

บทเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่มีข้อบังคับหรือระเบียบกำหนดให้ผู้ปฏิบัติผิดสัญญาหรือข้อตกลงต้องชดใช้เงินตามเวลาที่กำหนด หากไม่สามารถชดใช้เงินได้ภายในกำหนดเวลา ถ้าเป็นเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ รวมทั้งทรัพย์สินที่จัดหาด้วยเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๑ กรณีมีเวลาผ่อนใช้ไม่เกินหนึ่งปี ให้เสนอขออนุมัติรัฐมนตรีถ้าระยะเวลาการผ่อนใช้เกินกว่าหนึ่งปี ให้กระทรวงกลาโหมขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ส่วนเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๒ ไม่ว่าจะเป็กรณีที่มีระยะเวลาผ่อนใช้ไม่เกินหนึ่งปี หรือเกินกว่าหนึ่งปีก็ดี ให้เสนอขออนุมัติรัฐมนตรีโดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๒๑ ส่วนราชการจะออกระเบียบปลีกย่อยที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ก็
กระทำได้ และส่งให้สำนักงานตรวจบัญชีกลาโหมทราบด้วย

ข้อ ๒๒ ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามข้อบังคับนี้โดยเคร่งครัด สำหรับการพิจารณา
กรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริตเงินให้พิจารณาโทษตามระเบียบแบบแผนของทางราชการที่
เกี่ยวข้องด้วย

ข้อ ๒๓ ระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่งครอบคลุมความเสียหาย
ที่เกิดแก่ราชการทุกกรณี แต่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕
และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์ที่จะกำหนดความรับผิดในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การ
ปฏิบัติงานในหน้าที่เท่านั้น กรณีนอกเหนือจากละเมิดย่อมเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ สำหรับขั้นตอนการปฏิบัติให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับฉบับนี้ต่อไปจนกว่ากระทรวงการคลัง
จะกำหนดระเบียบครอบคลุมกรณีดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๒

(ลงชื่อ) พลเอก วัฒนชัย วุฒิสิริ

(วัฒนชัย วุฒิสิริ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ทำการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม